

Κατάλογος Αρχών Προστασίας Θεμελιωδών Δικαιωμάτων στην Ελλάδα

Άρθρο 77 του Κανονισμού για την Τεχνητή Νοημοσύνη (TN)

Στις 12 Νοεμβρίου, το Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης δημοσίευσε τον κατάλογο των τεσσάρων αρχών για την εποπτεία και την επιβολή τήρησης των υποχρεώσεων που απορρέουν από το ενωσιακό δίκαιο για την προστασία των θεμελιωδών δικαιωμάτων σε σχέση με την χρήση των συστημάτων TN υψηλού κινδύνου του Παραρτήματος III του Κανονισμού για την TN. Στις εξουσίες αυτές, εμπίπτουν σύμφωνα με το προοίμιο 157 του Κανονισμού και συστήματα TN που παρουσιάζουν κίνδυνο, τα απαγορευμένα συστήματα που έχουν διατεθεί στην αγορά, τεθεί σε λειτουργία ή χρησιμοποιούνται κατά παράβαση των διατάξεων περί απαγορευμένων πρακτικών.

Οι διορισμένες αρχές, διατηρούν τις υπάρχουσες εξουσίες, αρμοδιότητες και ανεξαρτησία που έχουν σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο αναφορικά με την προστασία των θεμελιωδών δικαιωμάτων στην Ελλάδα. Επιπρόσθετα, και σε συνεννόηση με την αρχή εποπτείας της αγοράς, θα μπορούν, από τις 2 Αυγούστου 2026 και μετά, να ζητήσουν ή να έχουν πρόσβαση σε κάθε φάκελο τεκμηρίωσης που είναι απόρροια συμμόρφωσης με τον Κανονισμό για την TN, όταν αυτό απαιτείται για την άσκηση της εντολής τους.

Η Homo Digitalis, ήδη με τη λεπτομερή **Ανάλυσή της για τις διατάξεις του Κανονισμού για την TN σχετικά με την εκτίμηση αντικτύπου στα θεμελιώδη δικαιώματα** είχε αναδείξει τις τρεις (ΑΠΔΠΧ, ΕΕΘΔ και ΣΤΠ) από τις τέσσερις διορισμένες αρχές ως τις καταλληλότερες να επωμιστούν την συγκεκριμένη ευθύνη, πάντα όμως υπό προϋποθέσεις.

Πιο συγκεκριμένα, στην Homo Digitalis πιστεύουμε πως η Αρχή Διασφάλισης του Απορρήτου των Επικοινωνιών (ΑΑΔΕ) και η Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα (ΑΠΔΠΧ), έχουν εκτενή εμπειρία στον χώρο της εποπτείας με τις ελεγκτικές, γνωμοδοτικές και κυρωτικές τους αρμοδιότητες, τόσο στον ιδιωτικό όσο και στον δημόσιο τομέα. Από την άλλη, η Εθνική Επιτροπή Θεμελιωδών Δικαιωμάτων (ΕΕΘΔ) και ο Συνήγορος του Πολίτη (ΣΤΠ) έχουν μια βαθειά γνώση των ζητημάτων της προστασίας των θεμελιωδών δικαιωμάτων, αν και για τον δημόσιο τομέα [1]. Όσο σημαντική είναι η τεχνογνωσία, η επιστημονική κατάρτιση και η εμπειρία της κάθε αρχής, άλλο τόσο σημαντικό είναι να δούμε πως θα συνεργαστούν μεταξύ τους ώστε να παρέχουν ουσιαστική προστασία στους πολίτες.

Χαρακτηριστικά	Συνήγορος του Πολίτη	Εθνική Επιτροπή Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων	ΑΠΔΠΧ	ΑΑΔΕ
Δημόσιος τομέας	✓	✓	✓	✓
Ιδιωτικός τομέας	★	✗	✓	✓
Όλα τα Θεμελιώδη δικαιώματα	✓	✓	✗	✗
Συστάσεις	✓	✓	✓	✓
Κυρώσεις	✗	✗	✓	✓

[1] Κατ' εξαίρεση, ο Συνήγορος του Πολίτη μπορεί να ελέγξει και συμπεριφορά ιδιωτών, όταν προσβάλλεται δικαίωμα παιδιού ή όταν υπάρχει άνιση μεταχείριση μεταξύ ανδρών και γυναικών σε εργασιακά θέματα.

Όπως έχουμε ήδη προτείνει, είναι απαραίτητη η θέσπιση αναλυτικών ρυθμίσεων διακυβέρνησης με ξεκάθαρες διαδικασίες διαχείρισης καταγγελιών και προσφυγών, η υιοθέτηση δηλαδή ειδικών διαδικασιών για την εξασφάλιση κατάλληλης και έγκαιρης επιβολής του νόμου έναντι των συστημάτων ΤΝ που παρουσιάζουν κίνδυνο για την υγεία, την ασφάλεια και τα θεμελιώδη δικαιώματα.

Η Ελλάδα έκανε ένα σημαντικό βήμα προς την συμμόρφωση με τις διατάξεις του Κανονισμού για την ΤΝ. Είναι μία από τις έξι χώρες που κατάφεραν, είτε με μικρή ή καμία καθυστέρηση να τηρήσουν την πρώτη επίσημη προθεσμία του περίπλοκου αυτού νομοθετήματος, με την με μια μικρή καθυστέρηση (προθεσμία 02/11/2024). Προς το παρόν οι άλλες χώρες είναι [Ιρλανδία](#), [Μάλτα](#), [Πολωνία](#), [Πορτογαλία](#) και [Ισπανία](#).

Διάβασε την Αναλυτική Μελέτη μας

